

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Філософський факультет

Кафедра державного управління

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Заст. декана
філософського факультету
Комаха Д.І.
Філософський
факультет

«31» серпня 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІЯ ТА ТЕОРІЯ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ

для студентів

галузь знань	28 Публічне управління та адміністрування
спеціальність	281 Публічне управління та адміністрування
освітній рівень	другий (магістерський)
освітня програма	Державна служба
вид дисципліни	обов'язкова

Форма навчання	ЗАОЗНА
Навчальний рік	<u>2020/2021</u>
Семестр	I
Кількість кредитів ECTS	4
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	іспит

Викладачі: доктор наук з державного управління, професор Ситник Григорій Петрович
кандидат політичних наук Штельмашенко Анастасія Дмитрівна

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.

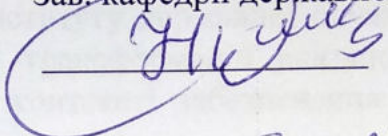
на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.

Розробники: Ситник Григорій Петрович, доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри державного управління; Штельмашенко Анастасія Дмитрівна, кандидат політичних наук, доцент кафедри державного управління

Затверджено

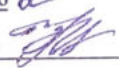
« 24 » серпня 2020 р.

Зав. кафедри державного управління

 (Неліпа Д.В.)

Протокол № 8 від «24» серпня 2020 р.

Схвалено науково - методичною комісією філософського факультету

Протокол від «31» серпня 2020 року № 2
Голова науково-методичної комісії (Маслікова І.І.)

« 31 » серпня 2020 року

ВСТУП

1. Мета дисципліни – забезпечення студентів систематизованими знаннями щодо історії та теорії державної служби, їх ролі та функцій в забезпеченні життєдіяльності людини (індивіда), суспільства та держави в історичному контексті трансформації суспільно-політичних та соціально-економічних систем.

2. Вимоги до вибору навчальної дисципліни:

1. До початку вивчення дисципліни студенти мають **знати:** основні характеристики історичного процесу формування держав; місію інституту державної служби в контексті загально цивілізаційного історичного розвитку; основні особливості формування, функціонування та трансформації вказаного інституту в ту чи іншу історичну епоху, у тому числі на вітчизняних теренах.

2. **Вміти:** виокремлювати фактори, які дозволяють інтерпретувати феномен управлінської діяльності у контексті функціонування інституту державної служби; застосовувати основні категорії, поняття (терміни) при аналізі трансформацій вказаного інституту; розкривати сутність інституту державної служби у контексті забезпечення життєдіяльності людини, суспільства та держави.

3. **Володіти елементарними навичками:** факторного аналізу при дослідженні інституту державної служби у контексті забезпечення життєдіяльності людини, суспільства та держави; прогнозування шляхів та наслідків трансформацій вказаного інституту та їх критичного осмислення; пошуку інформації з питань управлінської діяльності та організації державної служби (у тому числі в іншомовних джерелах) з використанням інформаційних технологій.

3.Анотація навчальної дисципліни: дисципліна «Історія та теорія державної служби» знайомить студентів із теоретичними основами та історичними аспектами становлення і розвитку державної служби в контексті світової історії та в Україні, а саме: сутністю державного управління та взаємодії держави і суспільства; сучасним розумінням державної служби як феномену державотворення; системоутворюючими чинниками державної служби та чинниками, які характеризують її, як інститут надання соціальних послуг; передумовами виникнення та особливостями розвитку державної служби в країнах Стародавнього Сходу та у період античності; основами організації державної служби в країнах Західної Європи у період Середньовіччя, Середньовічного Сходу, Західної Європи, США та царській Росії у Новий час (XVII – XIX ст.); основними чинниками розвитку державної служби у країнах Західної Європи та США у Новітній час, історією виникнення та розвитку державної служби на українських землях до 1917 року; основами організації державної служби на українських землях в 1917-1921 р.р.; особливостями організації державної служби в Україні за радянських часів та етапами її становлення за роки незалежності.

4.Завдання (навчальні цілі) – надати студентам цілісну систему знань про історію та теоретичні основи державної служби, як важливої передумови як важливої передумови формування у них вмінь і практичних навичок, необхідних для здійснення функцій органів державної влади та місцевого самоврядування через професійну діяльність державних службовців та надання громадянам публічних послуг, а також розробки та здійснення в межах своєї професійної компетенції науково обґрунтованих заходів щодо її наближення в Україні до стандартів провідних країн світу.

Дисципліна спрямована на формування наступних програмних компетентностей:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність працювати в команді, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, бути лідером, діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК03. Здатність розробляти та управляти проектами в галузі державної служби.

ЗК04. Здатність удосконалювати й розвивати професійний, інтелектуальний і культурний рівні.

ЗК05. Здатність приймати обґрунтовані рішення та використовувати сучасні комунікаційні технології

ЗК06. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ФК01. Здатність налагоджувати соціальну взаємодію, співробітництво, попереджати та розв'язувати конфлікти в сфері державної служби.

ФК02. Здатність організувати діяльність органів публічного управління та інших організацій публічної сфери.

ФК07. Здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, аналітичні довідки, пропозиції, доповіді, надавати експертну оцінку нормативно-правовим актам на різних рівнях публічного управління та адміністрування, а також державної служби.

ФК10. Здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції.

ФК11. Здатність розробляти і впроваджувати інноваційні проекти на різних рівнях публічного управління та адміністрування, а також державної служби.

5. Результати навчання:

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. Комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Методи викладання і навчання	Методи оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
	знати:			
1.1	Сутність державного управління та взаємодії держави і суспільства	Лекція, самостійна робота	Презентація самостійного дослідження, іспит	3
1.2	Сучасне розуміння сутності державної служби як феномену державотворення	Лекція, самостійна робота	Презентація самостійного дослідження, іспит	4
1.3	Системоутворюючі чинники державної служби	Лекція, семінар, самостійна робота	Усні доповіді, дискусії, презентація самостійного дослідження, іспит	3
1.4	Чинники, які характеризують державну службу як інститут надання соціальних послуг	Лекція, самостійна робота	Презентація самостійного дослідження, іспит	3
1.5	Передумови виникнення та особливості розвитку державної служби в країнах Стародавнього Сходу	Лекція, самостійна робота	презентація самостійного дослідження, іспит	2
1.6	Передумови виникнення та особливості розвитку державної служби у період античності	Лекція, самостійна робота	презентація самостійного дослідження, іспит	2
1.7	Основи організації державної служби в країнах Західної Європи у період Середньовіччя	Лекція, самостійна робота	презентація самостійного дослідження, іспит	2
1.8	Основи організації державної служби в країнах Середньовічного Сходу	Лекція, самостійна робота	презентація самостійного дослідження, іспит	2
1.9	Основи організації державної служби у країнах Західної Європи, США та	Лекція, самостійна робота	Презентація самостійного	3

	царській Росії у Новий час (XVII – XIX ст.)		дослідження, іспит	
1.10	Основні чинники розвитку державної служби у країнах Західної Європи та США у Новітній час	Лекція, семінар, самостійна робота	Усні доповіді, дискусії, презентація самостійного дослідження	4
1.11	Історію виникнення та розвитку державної служби на українських землях до 1917 року	Лекція, самостійна робота	модульна контрольна робота, іспит	4
1.12	Основи організації державної служби на українських землях в 1917-1921 р.р.	Лекція, самостійна робота	модульна контрольна робота, іспит	4
1.13	Особливості організація державної служби в Україні за радянських часів та етапи її становлення за роки незалежності	Лекція, самостійна робота	модульна контрольна робота, іспит	4
	вміти:			
2.1	Володіти понятійно-категоріальним апаратом теорії державної служби	Лекції, семінари, самостійна робота	Усні доповіді, дискусії, іспит	7
2.2	Використовувати закони, закономірності, принципи та знання із теорії та історії державної служби у практичній діяльності	Лекції, семінари, самостійна робота	Усні доповіді, дискусії, іспит	7
2.3	Узагальнювати зарубіжний досвід реформування державної служби	Лекції, семінари, самостійна робота	Усні доповіді, дискусії, презентація самостійного дослідження, іспит	6
2.4	Виявляти та аналізувати чинники, які зумовлюють особливості історичних етапів розвитку державної служби як інституту надання соціальних послуг	Лекції, семінари, самостійна робота	Усні доповіді, дискусії, презентація самостійного дослідження, іспит	6
2.5	Розробляти з урахуванням історичного досвіду пропозиції щодо підвищення ефективності державної служби в Україні	Лекції, самостійна робота	модульна контрольна робота, іспит	7
2.6	Розробляти та здійснювати заходи щодо наближення якості державної служби в Україні до загальносвітових стандартів	Лекції, самостійна робота	модульна контрольна робота, іспит	7
	комунікація:			
3.1	Використовувати знання іноземних мов для аналізу інформаційних інтернет-ресурсів та іноземних джерел при проведенні самостійних досліджень та презентації їх результатів у вигляді доповідей, повідомлень, презентацій тощо	Семінари, самостійна робота	Усні доповіді, дискусії, презентація самостійного дослідження	3
3.2	Презентувати результати проведених	Семінари	Усні доповіді,	4

технології, міжнародний досвід при проєктуванні та реорганізації управлінських та загально-організаційних структур.													
РН07. Розробляти національні/регіональні програмні документи щодо розвитку публічного управління, використовуючи системний аналіз і комплексний підхід, а також методи командної роботи.	+	+	+	+									
РН10. Розробляти обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції, враховувати цілі, наявні законодавчі, часові та ресурсні обмеження, оцінювати політичні, соціальні, економічні та екологічні наслідки варіантів рішень.	+	+	+	+						+		+	+
РН12. Ініціювати, розробляти та організовувати впровадження інноваційних проєктів на різних рівнях публічного управління та адміністрування	+	+	+	+						+			+
РН13. Розробляти та реалізовувати заходи щодо адаптації та впровадження кращих вітчизняних та зарубіжних практик діяльності органів публічного управління та інших організацій публічної сфери	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання (продовження)

Програмні результати навчання	Результати навчання дисципліни												
	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	3.1	3.2	3.3	4.1	4.2	4.3	
РН01. Знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+		

розробляти та організувати впровадження інноваційних проєктів на різних рівнях публічного управління та адміністрування													
РН13. Розробляти та реалізовувати заходи щодо адаптації та впровадження кращих вітчизняних та зарубіжних практик діяльності органів публічного управління та інших організацій публічної сфери	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

7. Схема формування оцінки:

7.1. Форми оцінювання

Контроль знань здійснюється за системою ECTS, яка передбачає дворівневе оцінювання засвоєного матеріалу, зокрема **оцінювання теоретичної підготовки** – результати навчання (знання 1.1 – 1.13), що складає 40% від загальної оцінки та **оцінювання практичної підготовки** – результати навчання (вміння 2.1-2.6); (комунікація 3.1-3.3); (автономність та відповідальність 4.1-4.3), що складає 60% загальної оцінки.

Оцінювання семестрової роботи:

1. **Усна доповідь, доповнення та участь в дискусіях на семінарах:** РН 1.3, 1.10, 2.1, 2.2, 2.3,2.4, 3.1, 3.2, 3.3.,4.1,4.2, 4.3 –10 / 16 балів.
2. **Індивідуальна самостійна робота (реферат) - дослідження теоретичних засад державної служби:** РН 1.1.,1.2,1.3,1.4,2.1,2.2,2.3,2.4,3.1,3.2, 3.3,4.1,4.2,4.3 – 9 / 15 балів.
3. **Індивідуальна самостійна робота (реферат) - дослідження розвитку державної служби в контексті світової історії:** РН 1.5, 1.6,1.7,1.8,1.9,1.10,2.1,2.2,2.3,2.4,3.1,3.2, 3.3,4.1,4.2,4.3 – 9 / 15 балів.
4. **Модульна контрольна робота (з питань історії державної служби в Україні):** РН 1.11, 1.12,1.13, 2.5, 2.6 – 8 / 14 балів.

Семестрову кількість балів формують бали, отримані студентом у процесі засвоєння матеріалу з усіх (трьох) частин навчальної дисципліни. Загальна семестрова оцінка складаються із балів, отриманих за 1) аудиторну роботу (усні доповіді, доповнення та участь в дискусіях на семінарах), 2) індивідуальну самостійну роботу (дослідження проблем розвитку публічного управління та адміністрування в контексті світової історії), 3) модульну контрольну роботу. Всі види робіт в семестрі мають в підсумку в: максимальному вимірі – 60 балів; мінімальному вимірі – 36 балів.

У разі відсутності на семінарському занятті студент має відпрацювати завдання на семінар в письмовій формі.

Підсумкове оцінювання у формі іспиту:

Іспит у письмовій формі - РН 1.1.-1.13; 2.1-2.6 – 24 / 40 балів

Екзаменаційне оцінювання відбувається в письмовій формі. Білет складається з 2 питань, кожне з яких оцінюється за шкалою 20 балів, що в загальному підсумку дає 40 балів за іспит.

Студент не допускається до іспиту, якщо під час семестру набрав менше, ніж 20 балів.

Для отримання загальної позитивної оцінки з дисципліни оцінка за іспит не може бути меншою 24 балів. У випадку, коли студент на іспиті набрав менше 24 балів, вони не додаються до семестрової оцінки (незалежно від кількості балів, отриманих під час навчального періоду). В екзаменаційній відомості у колонці «бали за іспит/ екзамен» ставиться «0», а в колонку «підсумкова оцінка з дисципліни» переноситься лише кількість балів, отриманих під час семестру. Рекомендований мінімум допуску до іспиту – 36 балів.

Таким чином, підсумкова оцінка з дисципліни (мінімум 60, максимум 100 балів) складається із суми кількості балів за семестр (мінімум 36, максимум 60 балів) та екзаменаційної роботи (мінімум 24, максимум 40 балів).

При простому розрахунку отримуємо:

	Семестрова кількість балів	Іспит	Підсумкова оцінка з дисципліни
<i>Мінімум</i>	36	24	60
Максимум	60	40	100

7.2 Організація оцінювання:

Семестрова робота		Семестрова кількість балів	
		Min – 36 бали	Max – 60 балів
Аудиторна робота: усна доповідь на семінарі, доповнення, участь в дискусіях	До теми: 3,10 протягом семестру. У разі відсутності студента на занятті, теми необхідно відпрацювати в письмовому вигляді	«5» x 2 = 10	«8» x 2 = 16
Індивідуальна самостійна робота (реферат)	До тем 1-4 : Підготовка та презентація дослідження з теоретичних засад державної служби (Додаток самостійної роботи студента)	«9» x 1 = 9	«15» x 1 = 15
Індивідуальна самостійна робота (реферат)	До тем 5-10 : Підготовка та презентація дослідження розвитку державної служби в контексті світової історії: (Додаток самостійної роботи студента)	«9» x 1 = 9	«15» x 1 = 15
Модульна контрольна робота	До тем 11-13	«8» x 1 = 8	«14» x 1 = 14

Критерії оцінювання:

1. Аудиторна робота:

Усна доповідь

5 балів – студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання, використовуючи обов'язкову та додаткову літературу;

4 бали - студент у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно його викладає, але може не вистачати аргументації в поясненнях, в основному розкриває зміст

поставленого завдання, використовує обов'язкову літературу. Допускаються несуттєві неточності;

3 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом, але не демонструє глибини знань, не спирається на необхідну навчальну літературу, має у відповіді суттєві неточності;

2 бали – не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно та поверхово його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань. Має суттєві помилки у відповіді.

Доповнення / участь в дискусіях

3 бали – доповнення змістовне, ґрунтовне, конструктивно доповнює обговорення теми;

2 бали – доповнення змістовне;

1 бал – доповнення містить інформацію, що суттєво не розширює дискусію.

2.Індивідуальна самостійна робота (реферат) - дослідження з теоретичних засад державної служби:

15-14 балів - студент у повному обсязі володіє матеріалом, вільно та аргументовано його презентує, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання, правильно інтерпретує отримані результати, використовує обов'язкову та додаткову літературу, демонструє самостійність, достовірність, незаангажованість здійсненого дослідження;

13-12 балів - студент у достатньому обсязі володіє матеріалом, вільно його презентує, але може не вистачати аргументації в поясненнях, в основному розкриває зміст поставленого завдання, використовує обов'язкову літературу, демонструє самостійність та достовірність проведеного дослідження. Допускаються несуттєві неточності;

11-9 балів - в цілому володіє матеріалом, але фрагментарно та поверхово його презентує, не демонструє глибини знань, самостійності у вирішенні поставлених завдань. Робота містить суттєві помилки;

8-0 балів - не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно та поверхово його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань. Має суттєві помилки в роботі. Демонструє не самостійність у виконанні завдань.

3.Індивідуальна самостійна робота (реферат) - дослідження розвитку державної служби в контексті світової історії:

15-14 - балів студент у повному обсязі володіє матеріалом, вільно та аргументовано його презентує, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання, правильно інтерпретує отримані результати, використовує обов'язкову та додаткову літературу, демонструє самостійність, достовірність, незаангажованість здійсненого дослідження;

13-12 балів - студент у достатньому обсязі володіє матеріалом, вільно його презентує, але може не вистачати аргументації в поясненнях, в основному розкриває зміст поставленого завдання, використовує обов'язкову літературу, демонструє самостійність та достовірність проведеного дослідження. Допускаються несуттєві неточності;

11-9 балів - в цілому володіє матеріалом, але фрагментарно та поверхово його презентує, не демонструє глибини знань, самостійності у вирішенні поставлених завдань. Робота містить суттєві помилки;

8-0 балів - не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно та поверхово його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань. Має суттєві помилки в роботі. Демонструє не самостійність у виконанні завдань.

4.Модульна контрольна робота:

14-13 балів студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання,

правильно інтерпретує отримані результати, використовує обов'язкову та додаткову літературу, демонструє самостійність письмової роботи;

12-11 балів - студент у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно його викладає, але може не вистачати аргументації в поясненнях, в основному розкриває зміст поставленого завдання, використовує обов'язкову літературу, демонструє самостійність письмової роботи. Допускаються несуттєві неточності;

10-8 балів - в цілому володіє навчальним матеріалом, але не демонструє глибини знань, самостійності у вирішенні поставлених завдань, не спирається на необхідну навчальну літературу, робота містить суттєві неточності;

7- 0 балів - не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно та поверхово його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань. Має суттєві помилки в роботі. Демонструє не самостійність у виконанні завдань.

5. Підсумковий іспит (письмовий екзамен):

Кожне питання в екзаменаційній роботі (в білеті 2 питання):

20-18 балів студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання, правильно інтерпретує отримані результати, використовує обов'язкову та додаткову літературу, демонструє самостійність письмової роботи;

17-16 балів - студент у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно його викладає, але може не вистачати аргументації в поясненнях, в основному розкриває зміст поставленого завдання, використовує обов'язкову літературу, демонструє самостійність письмової роботи. Допускаються несуттєві неточності;

15-12 балів - в цілому володіє навчальним матеріалом, але не демонструє глибини знань, самостійності у вирішенні поставлених завдань, не спирається на необхідну навчальну літературу, робота містить суттєві неточності;

11-0 балів - не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно та поверхово його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань. Має суттєві помилки в роботі. Демонструє не самостійність у виконанні завдань.

7.3 Шкала відповідності:

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

**СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ І СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ**

№ п/п	Назва теми	Кількість годин		
		Лекції	Семінари	Самостійна робота
<i>Змістовна частина 1. Теоретичні засади державної служби</i>				
1	Тема 1. Сутність державного управління та взаємодії держави і суспільства	0,5		6
2	Тема 2. Державна служба як феномен державотворення та сучасне розумінні її сутності	0,5		6
3	Тема 3. Системоутворюючі чинники державної служби	0,5	1	6
4	Тема 4. Державна служба як інститут надання соціальних послуг	0,5		6
	Індивідуальна самостійна робота (реферат)			12
<i>Змістовна частина 2. Розвиток державної служби в контексті світової історії</i>				
5	Тема 5. Виникнення та розвиток державної служби в країнах Стародавнього Сходу	0,5		5
6	Тема 6. Виникнення та розвиток державної служби в період античності	0,5		5
7	Тема 7. Державна служба в країнах Західної Європи у період Середньовіччя	0,5		5
8	Тема 8. Державна служба в країнах Середньовічного Сходу	0,5		5
9	Тема 9. Державна служба у країнах Західної Європи, США та царській Росії у Новий час (XVII – XIX ст.)	0,5		5
10	Тема 10. Розвиток державної служби у країнах Західної Європи та США у Новітній час		0,5	6
	Індивідуальна самостійна робота (реферат)			12
<i>Змістовний модуль 3. Історія державної служби в Україні</i>				
11	Тема 11. Виникнення та розвиток державної служби на українських землях до 1917 року	0,5		6
12	Тема 12. Організація державної служби на українських землях в 1917-1921 р.р.	0,5		6
13	Тема 13. Організація державної служби в Україні за радянських часів та за роки незалежності	0,5		6
	Модульна контрольна робота		0,5	5
	Іспит (письмовий екзамен)			12
	ВСЬОГО	6	2	112

Загальний обсяг **120 год.**, в тому числі:

Лекцій – **6 год.**

Семінари – **2 год.**

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна (Базова):

1. Ситник Г. П., Зубчик О. А., Орел М. Г., Штельмашенко М. Г. Політико-правове забезпечення публічного управління та адміністрування: підручник / за ред. Г. П. Ситника. - Київ: ВПЦ «Київський університет», 2020. - 504 с.
2. Ситник Г.П., Орел М.Г. Публічне управління у сфері національної безпеки: підручник / за заг.ред. Г.П.Ситника, Київ: Видавець Кравченко Я.О., 2020 - 360 с.
3. Ващенко К.О. Професійна підготовка державних службовців: теорія, методологія, практика: монографія / К.О.ващенко. – Івано-Франківськ: Місто НВ, 2017. – 416 с.
4. Понкин И.В. Теория публичного управления: Учебник для магистратуры и программ Master of Public Administration / Предисловие д.ю.н., проф. А.Б. Зеленцова / Институт государственной службы и управления РАНХиГС при Президенте РФ. - М.: Буки Веди, 2017. - 728 с.
5. Неліпа Д.В. Організаційно-правові засади державної служби: Підручник: Вид-во КНУ імені Тараса Шевченка. – 2016. — 377 с.
6. Глобальна та національна безпека (розділ 3.5. Напрями глобальної еволюції державно-управлінських систем): підручник / авт.кол.: В.І.Абрамов, Г.П.Ситник, В.Ф.Смолянук та інш.; за заг.ред. Г.П.Ситника. – Київ; НАДУ, 2016.- 784 с.
7. Особливості публічного управління та адміністрування : Навчальний посібник / Бакуменко В. Д., Бондар І.С., Горник В. Г., Шпачук В. В. – К. : КНУКіМ, 2016. – 167 с.
8. Ястремська О.М., Мажник Л.О. Публічне адміністрування: навч.посіб.- Х.: ХНЕУ ім. С.Кузнецова, 2015.- 132 с.
9. Державне управління : підручник : у 2 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) [та ін.]. - К. ; Дніпропетровськ : НАДУ, 2012. - Т. 1. - 564 с.
10. Державна служба : підручник : у 2 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; редкол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), О. Ю. Оболенський (заст. голови), С. М. Серьогін (заст. голови) [та ін.]. - К. ; Одеса : НАДУ, 2012. — Т. 1. — 372 с.
11. Державна служба в Україні: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / [С. В. Ківалов та ін.]. – О. : Фенікс, 2011. – 183 с.
12. Бакуменко В. Д. Державне управління : конспект лекцій / В. Д. Бакуменко, Д. І. Дзвінчук, О. С. Поважний. - Івано-Франківськ : Місто НВ, 2011. - 536 с.
13. Дзюндзюк В.Б., Мельтюхова Н.М., Фоміцька Н.В. та ін. Публічне адміністрування в Україні: Навч. Посібник / [за заг. ред. д-ра ф. наук, проф. В.В. Корженка, к.е.н., доц. Н.М. Мельтюхової – Х. : Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2011. – 306 с.
14. Атаманчук Г. В. Теория государственного управления: унив. учеб. / Г. В. Атаманчук. -2-е изд., стер. - М. : Омега-Л, 2011. - 525 с.
15. Мельтюхова Н. М. Державне управління як єдність діяльності та відносин : монографія / Н. М. Мельтюхова. - Х. : Вид-во ХарПІ НАДУ "Магістр", 2010. - 204 с.
16. Дзвінчук Д.І. Державне управління : Курс лекцій / Д.І. Дзвінчук. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2010. – 501 с.
17. Історія державної служби в Україні : у 5 т. / [О. Г. Аркуша, О. В. Бойко, Є. І. Бородин та ін. ; відп. ред. Т. В. Мотренко, В. А. Смолій ; редкол. : С. В. Кульчицький (кер. авт. кол.) та ін.] ; Голов. упр. держ. служби України, Ін-т історії НАН України. - К. : Ніка-Центр, 2009. - Т. 1. - 544 с.; Т. 5. - Кн. 1. 1914-1991. - 824 с.

Додаткова:

1. Публічне управління та адміністрування у сфері національної безпеки: (системні, політичні та економічні аспекти): словник-довідник / С.П.Завгородня, М.Г.Орел, Г.П.Ситник [уклад.] / за заг.ред. Д.В.Неліпи, Є.О.Романенка, Г.П.Ситника, Київ: Видавець Кравченко Я.О., 2020. - 380 с.
2. Білинська М. М. Кадрова політика і державна служба : конспект лекцій / авт. кол. : М. М. Білинська, О. Л. Євмешкіна, І. Г. Сурай. - К. : НАДУ, 2012. - 72 с.

3.Енциклопедія державного управління.-Том.8: Публічне врядування / наук.-ред.кол.:В.С.Загорський (голова), С.О. Телешун (співголова) [та інш.]. – Львів: ЛРІДУ НАДУ при Президентові України, 2011.-630 с.

4.Глиняний В.П. Історія держави і права зарубіжних країн: навчальний посібник / Глиняний В.П. – К.: Істина, 2009. – 768 с.

5.Трофанчук Г.І. Історія держави і права зарубіжних країн: правові джерела: навчальний посібник / Трофанчук Г.І. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – 352 с.

6.Хома Н.М. Історія держави і права зарубіжних країн: навчальний посібник / Хома Н.М. – К.: Каравела; Львів: Новий Світ-2000; Магнолія плюс. - 2008. – 474 с.

7.Шевченко О.О. Історія держави і права зарубіжних країн: навчальний посібник / Шевченко О.О. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – 336 с.

8.Нариси історії державної служби в Україні / [О. Г. Аркуша, Є. І. Бородін, С. В. Віднянський та ін. ; редкол. : С. В. Кульчицький (кер. авт. кол.) та ін.] ; Голов. упр. держ. служби України ; Ін-т історії України. - К. : Ніка-Центр, 2008. - 536 с.

9.Бостан Л.М., Бостан С.К. Історія держави і права зарубіжних країн: навчальний посібник / Л.М. Бостан, С.К. Бостан. – [2-ге видання, перероб. і доп.]. – К.: Центр навчальної літератури, 2008. – 730 с.

10.Черноног Є.С. Державна служба: історія, теорія і практика: навч.посіб.- К.: Знання, 2008. – 458 с.

11.Історія державного управління : навч.-метод. вид. для семінар. занять та самост. роботи : у 3 т. / С. М. Коник (кер.), Р. Б. Воробей, В. А. Грабовський та ін. - К : Вид-во НАДУ, 2007. - Т. 1. - 104 с.; Т. 2. - 116 с.; Т. 3. - 128 с.

1. Оболенський О. Ю. Державна служба [Текст]: підручник / О. Ю. Оболенский. — К. : КНЕУ, 2006. — 472 с.

12.Макарчук В.С. Загальна історія держави і права зарубіжних країн: навч. посіб. / Макарчук В.С. – К.: Атіка, 2006. – 680 с.

13.Тищик Б.Й. Історія держави і права зарубіжних країн. Середні віки та ранній новий час / Тищик Б.Й. – Львів: Світ, 2006. – 696 с.

14.Рубаник В.Є. Лекції з історії держави та права зарубіжних країн / Рубаник В.Є. – Харків: Консум, 2003. – 528 с.

15.История государства и права зарубежных стран: учебник для вузов / [под ред. проф. Чибиряева]. – М.: Былина, 2002. – 472 с.

16. Эпоха Возрождения: Европа, Азия, Африка. – Мн.: Харвест, М.: АСТ, 2001. – 672 с.

17.История Средних веков: Европа и Азия / [авт. Бадак Н.В., Войнич И.Е., Волчек Н.М. и др.]. – Минск: Харвест, 2000. – 656 с.

18. Рубель В.А. Історія середньовічного Сходу. Тематична хрестоматія / Рубель В.А. – К.: Либідь, 2000. – 624 с. 11. Рубель В.А. Японська цивілізація: традиційне суспільство і державність / Рубель В.А. – К.: “Аквілон-Прес”, 1997. – 256 с.

19.История государства и права зарубежных стран: учебник [для студентов юридических вузов и факультетов]. – Часть 1 / [под ред. проф. Крашенинниковой Н.А., проф. Жидкова О.А.]. – М.: Изд. группа НОРМА-ИНФРА-М, 1998. – 448 с.

20. Закон України «Про державну службу (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2016, № 4, ст.43) // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/889-19>